
Retfærdighed før Barmhjertighed

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Retfærdighed før Barmhjertighed

4

Retfærdighed før Barmhjertighed

Retfærdighed før Barmhjertighed

Retfærdighed før Barmhjertighed.

Af Sognepræst Kaj Munk

Jyllands-Posten 10/3 1935

Ved Begravelsen i Tvis... man lukker Øjnene et Øjeblik. Hvad var det nu i Tvis? Og i dette Øjeblik passerer nogle Filmsbilleder af fantastisk Uhygge gennem Hjernen. Der er en Bandit ved at voldtage en gammel Kone og søger at aflive hende bagefter ved at stikke hende en Strikkepind gennem Øret ind i Hovedet. Saa fortøner Billedet blidt over i en anden Situation: En Alimentsbidrager af Format knalder Hjernen ind paa sin frugtsommelige Kæreste et Par Dage før han skal giftes med en anden, og - for at det ikke skal være Løgn - kvæler han hende bagefter ved Ophængning i et Træ. Og - jo, der dukker Tvis-Tilfældet op - her har vi en Gentleman, der paa en Aftentur faar Lyst til at voldtage Konen i det Hus, han just passerer, og anser det for sikrest at myrde Manden først, men ved en Fejltagelse kommer til at kløve Konens Hovede med den fundne Økse, hvorved hele Fornøjelsen røg i Luften.

Er vi i en civiliseret Stat? Oh, jamen dette er ikke det værste. Skændslen er ikke fuld med disse Eksempler. Nej, men efter at alt dette og meget lignende har oprullet sig, staar Landets Justitsminister, Justitsminister, i Landets Folketing, Landets Folketing, og roser sig af, at han har baaret Bøddeløksen paa Museet, hvorfra den aldrig skal hentes igen.

Dette er det i Sandhed oprørende.

Selve Fru Justitia frem paa Tribunen, nikkende til Morderne :”Myrd kun løs, Venner! Her i Danmark har I ihvert Fald frit Slag”.

Alt, hvad der overgaar disse Bestier, er Kost og Logis for en Aarrække paa Statens Bekostning. Hvis Straf kan virke afskrækkende - og hvem ved, at den ikke kan det? - hvor vover Staten saa at unddrage Mennesker en saadan Hjælp i Fristelsens Stund? Der ligger jo ingen Rædsel over Indespærringens Begreb med dens Chance for en rask Forbryder til af og til at bryde ud. Men selv om Tanken om Straf ikke kan naa at gøre sig gældende, saa Straffens Idé knap nok virker forebyggende - det er dog for sund Retsbevidsthed en Forbandelse at vide, at den Slags Udaad ikke imødegaas med nogensomhelst Myndighed af Staten - at mens den Uskyldige, efter at have oplevet al Jordens Rædsel i nogle djævelske Minutter, nu ligger i Jorden og raadner, spankulerer Forvolderen af saadan Helvedudaad omkring i en Statsarrest, velplejet, urørlig, angerløs.

”Jeg har baaret Bøddeløksen paa Museet”, siger den højtærede Justitsminister og slaar sig for Brystet. Han behøver ikke at minde om det selv. Det vil blive husket. Hvor? Hvor-naar? Naar engang denne justitsministerielle Handling sammen med andre Dekadence-Souvenirs fra det tyvende Aarhundrede lykkelig og vel er kørt paa Museet.

Han har jo evig Ret, Pastor Schmidt i Nr. Felding: Hvis Kirkens Folk ikke paataler denne godtkøbte Sødsuppesentimentalitet, fhv. moderne Lovgivning har anlagt over for Mordere, hvem skulde saa være de første til det? De har saa meget mere Pligt til at gøre det, som Nyhumanisterne, naar de kommer i Nærheden af Straffeloven, godt vil lægge Hovedet lidt paa Skraa og iføre Stemmen lidt Salvelse. Tusind Tak, vi frabeder os Makkerskabet. Af Hr. Zahle vil vi først begynde at lære Kristendom, naar der slet ikke er andre til det. ”Gør ikke det uigenkaldelige!” advarer han os mod Dødsstraffen, og meget flinkt replicerer ”Lollandsposten”s Redaktør, Hr. Ditlevsen, at saa kan man jo end ikke ryge en Cigar. ”I et Folk med en saadan Forbindelse med Kristendommen som det danske...” siger Hr. Zahle, og et smudsigt Blad i Hovedstaden skilter med Overskrifter om ”De blodtørstige Præster”. Føj da! Luk et Vindue op!

Ved De, hvad Jesus sagde til Røveren paa Korset: ”Kære Ven, du har sikkert været forelsket i din Mor, da du laa i Vuggen, og det har givet dig et skævt Driftsliv for Livet; du er jo altsaa ganske sagesløs i, at du er blevet, som du er, derfor gør jeg nu et Mirakel: jeg flytter dig fra Korsets Træ over til en øde Ø i Middelhavet; gaa der, afskaaret fra at lave flere Ulykker, og hav det godt”. Desværre er der indsneget sig i vort Nye Testamente en anden Redaktion, i Følge hvilken Frelseren lod ham udstaa den Dødsstraf, Øvrigheden havde ikendt ham, men som et straalende Vidnesbyrd om Guds Barmhjertighed, der kroner Menneskers Retfærdighed og bøder vor Uretfærdighed, gav han den angrende og troende Løftet: I Dag skal du være med mig i Paradis.

Man har hørt alvorlige Kristne indvende mod Dødsstraffen, at Muligheden for engang at komme til Anger tør intet Menneske forspilde for en anden. Hvis ikke ”Døden i Morgen Kl. 3” kan faa en Forbryder til at angre, skulde Gud saa ikke vide, om han vil gøre det senere hen? Er der Grund til at holde Gud i Spænding og Uvished en 30-40 Aar?

Jeg gentager: Han har Ret, Pastor Schmidt i Nr. Felding. Det var karske og djærve og tydelige Ord, han talte hen over det ulykkelige Offers aabne Grav. Og er det nu ikke skønt, at Kirken paa sin Lederstol har en vaagen og modig Mand, der følger med i, hvad hans Præster siger og foretager sig selv i Rigets fjerneste Dele, og er parat til at rykke frem til Undsætning og Haandklap, naar der sker noget godt, selv om han derved løber den Risiko at virke sennepsk i en eller anden Kollegas Næse? Jeg ser jo, at Kirkeministeren ad den omhyggelige tjenstlige Vej gennem Biskoppen i Ribe har ladet forespørge om de enkelte Udtryk i Ligtalen - ingen kan tvivle om, i hvad Hensigt. Den gode Biskop Westergaard har ganske vist misforstaaet en Smule, idet Hans Højærværdighed begynder ligesom at undskylde sin Præst. Biskoppen kunde faa Skæret af at mene, at det er uheldigt, naar en Præst bruger stærke Ord; men det kan selvfølgelig ikke være Biskoppens Mening; det er kun et uheldigt Udtryk, der er faldet en Mand i Munden, som ikke er saa vant til Interviews.

Med største Interesse vil vi nu afvente den Form, Kirkeministeren vil give sin Ros til Pastor Schmidt. Men hvor tjener det ham til Ære, at han allerede har ladet røre paa sig i denne vigtige Sag, der angaar selve Folkesikkerheden og dansk Retsbevidsthed. Selv om Stauning er en stor Dygtighed - og det er han - det er alligevel saadanne Hjælpere, som har

gjort ham det muligt saa længe at tumle Statens Ror.

Kaj Munk.